

Βρυξέλλες, 27.6.2019
COM(2019) 293 final

**ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΠΡΟΣ ΤΟ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟ ΚΑΙ ΤΟ
ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ**

**Αξιολόγηση του σχεδίου δράσης 2015-2019 κατά της διακίνησης πυροβόλων όπλων
μεταξύ της ΕΕ και της περιοχής της Νοτιοανατολικής Ευρώπης**

{SWD(2019) 282 final}

**Αξιολόγηση του σχεδίου δράσης 2015-2019 κατά της διακίνησης πυροβόλων όπλων
μεταξύ της ΕΕ και της περιοχής της Νοτιοανατολικής Ευρώπης**

Περιεχόμενα

1.	ΕΙΣΑΓΩΓΗ	2
1.1.	Γενικό πλαίσιο.....	2
1.2.	Τα περιεχόμενα του σχεδίου δράσης	3
1.3.	Στόχοι και μεθοδολογία της αξιολόγησης.....	4
2.	ΥΛΟΠΟΙΗΣΗ ΤΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ ΔΡΑΣΗΣ	5
3.	ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ ΤΗΣ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ.....	6
3.1.	Συνάφεια.....	6
3.2.	Προστιθέμενη αξία και βιωσιμότητα για την ΕΕ.....	8
3.3.	Αποτελεσματικότητα.....	10
3.4.	Αποδοτικότητα	15
3.5.	Συνέπεια	16
4.	ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ.....	17

1. ΕΙΣΑΓΩΓΗ

1.1. Γενικό πλαίσιο

Η ΕΕ έχει λάβει αυστηρά μέτρα στην Ένωση Ασφάλειας προκειμένου να στερήσει από τους τρομοκράτες και τους εγκληματίες τα μέσα δράσης τους. Έχει καταστήσει δυσχερέστερη γι' αυτούς: i) την πρόσβαση σε πυροβόλα όπλα και πρόδρομες ουσίες εκρηκτικών υλών, ii) τη χρηματοδότηση των δραστηριοτήτων τους και iii) την πραγματοποίηση ταξιδιών χωρίς να εντοπίζονται.¹ Μια σημαντική πτυχή αυτής της προσπάθειας είναι τα μέτρα για: i) τον έλεγχο της απόκτησης και της κατοχής όπλων² και ii) τον περιορισμό της προμήθειας παράνομων όπλων που διατίθενται σε εγκληματίες και τρομοκράτες.³ Η διακίνηση πυροβόλων όπλων και φορητών όπλων και ελαφρού οπλισμού (SALW – εφεξής «φορητά όπλα»)⁴ αποτελεί μία από τις βασικές δραστηριότητες των ομάδων οργανωμένου εγκλήματος και συνδέεται στενά με την τρομοκρατία, ενώ απαιτεί κατάλληλη και ισχυρή απάντηση. Τα Δυτικά Βαλκάνια αποτελούν την κύρια πηγή πυροβόλων όπλων και όπλων που εισέρχονται λαθραία στην ΕΕ⁵ και ως εκ τούτου αποτέλεσαν το επίκεντρο αυξημένης συνεργασίας σε θέματα ασφάλειας μεταξύ της ΕΕ και των εταίρων της στην περιοχή. Η εν λόγω συνεργασία πραγματοποιείται μέσω διαλόγου πολιτικής, επιχειρησιακής και τεχνικής συνδρομής.⁶

Τον Δεκέμβριο του 2014, η ΕΕ και οι εταίροι της στα Δυτικά Βαλκάνια ενέκριναν ένα σχέδιο δράσης κατά της παράνομης διακίνησης πυροβόλων όπλων μεταξύ της ΕΕ και της περιοχής της Νοτιοανατολικής Ευρώπης για την περίοδο 2015-2019.⁷ Το σχέδιο δράσης αποσκοπεί

¹ Για μια επισκόπηση, βλ. τη δέκατη όγδοη έκθεση προόδου προς μια αποτελεσματική και πραγματική Ένωση Ασφάλειας, (COM(2019) 145 final της 20.3.2019).

² Βλ. οδηγία (ΕΕ) 2017/853 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου (της 17.5.2017) για την τροποποίηση της οδηγίας 91/477/ΕΟΚ του Συμβουλίου σχετικά με τον έλεγχο της απόκτησης και της κατοχής όπλων.

³ Βλ. το σχέδιο δράσης του Δεκεμβρίου 2015 για την καταπολέμηση του λαθρεμπορίου και της χρήσης πυροβόλων όπλων και εκρηκτικών (COM(2015) 624 final της 2.12.2015).

⁴ Τα φορητά όπλα και ο ελαφρός οπλισμός (SALW) και τα πυρομαχικά τους είναι όπλα στρατιωτικής χρήσης· περιλαμβάνουν: α) φορητά όπλα: όπλα εφόδου· ημιαυτόματα τουφέκια και καραμπίνες στρατιωτικής χρήσης· περίστροφα και αυτόματα πιστόλια στρατιωτικής χρήσης· ελαφρά πολυβόλα· υποπολυβόλα, συμπεριλαμβανομένων αυτόματων πιστολιών· β) ελαφρό οπλισμό: βαρέα πολυβόλα· κανόνια, οβιδοβόλα και όλμους διαμετρήματος μικρότερου των 100 mm· εκτοξευτές βομβίδων· πυροβόλα άνευ οπισθοδρομήσεως· επωμιζόμενους εκτοξευτές πυραύλων και άλλα αντιαρματικά συστήματα και συστήματα αντιαεροπορικής άμυνας που εκτοξεύουν βλήματα, συμπεριλαμβανομένων των MANPADS, υπό τον όρο ότι είναι φορητά από άνδρα ή από ομάδα· γ) μέρη SALW· δ) εξαρτήματα SALW (π.χ. τηλεσκόπια νυχτερινής όρασης, σιγαστήρες, κ.λπ.)· και ε) πυρομαχικά SALW.

Ο όρος «πυροβόλα όπλα» έχει ευρύτερο πεδίο εφαρμογής που καλύπτει τόσο τα μη στρατιωτικά όσο και τα στρατιωτικά πυροβόλα όπλα. Το πρωτόκολλο του ΟΗΕ για τα πυροβόλα όπλα της 11ης Ιουλίου 2001 ορίζει το πυροβόλο όπλο ως οποιοδήποτε φορητό όπλο με κάννη το οποίο εκτοξεύει, είναι σχεδιασμένο να εκτοξεύει ή μπορεί να μετατραπεί ώστε να εκτοξεύει σφαίρα, βολίδα ή βλήμα μέσω της ενέργειας εκρηκτικής ύλης, εξαιρουμένων των παλαιών πυροβόλων όπλων ή των αντιγραφών τους. Πρέπει να σημειωθεί ότι ορισμένα ελαφρά όπλα, όπως οι εκτοξευτήρες πυραύλων, δεν είναι πυροβόλα όπλα. Συνεπώς, ο όρος «πυροβόλα όπλα» δεν καλύπτει όλα τα φορητά όπλα.

⁵ Europol Serious and Organised crime Threat Assessment 2017 (Αξιολόγηση της Ευρωπόλ σχετικά με την απειλή για τη σοβαρή και οργανωμένη εγκληματικότητα), <https://www.europol.europa.eu/socta/2017/>

⁶ Αλβανία, Σερβία, Βοσνία-Ερζεγοβίνη, Μαυροβούνιο, Βόρεια Μακεδονία και Κοσσυφοπέδιο*. Στο παρόν έγγραφο, τυχόν αναφορές στο Κοσσυφοπέδιο χρησιμοποιούνται με επιφύλαξη των θέσεων ως προς το καθεστώς και συνάδουν με την απόφαση 1244 (1999) του Συμβουλίου Ασφαλείας και τη γνώμη του Διεθνούς Δικαστηρίου σχετικά με τη διακήρυξη της ανεξαρτησίας του Κοσσυφοπεδίου.

⁷ 14 Νοεμβρίου 2014, έγγραφο 15516/14 του Συμβουλίου, το οποίο εγκρίθηκε από το Συμβούλιο στις 4 και 5 Δεκεμβρίου 2014 (έγγραφο 16526/14 του Συμβουλίου)· Υπουργικό φόρουμ ΕΕ-Δυτικών Βαλκανίων για

στην παροχή ενός συνεκτικού πλαισίου συνεργασίας μεταξύ της ΕΕ και της εν λόγω περιοχής, καθορίζοντας στόχους και δράσεις για την ενίσχυση της συνεργασίας, με βάση τις ειδικές ανάγκες των εταίρων αυτών και την ενίσχυση της καταπολέμησης της διακίνησης πυροβόλων όπλων.

Η ανάγκη για περισσότερο εις βάθος συνεργασία στον συγκεκριμένο τομέα οδήγησε στην έγκριση, το 2018, ενός περιφερειακού χάρτη πορείας από τους εταίρους της Νοτιοανατολικής Ευρώπης για μια βιώσιμη λύση για την παράνομη κατοχή, κατάχρηση και διακίνηση φορητών όπλων και ελαφρού οπλισμού (SALW) και των πυρομαχικών τους στα Δυτικά Βαλκάνια έως το 2024, που καταρτίστηκε με πρωτοβουλία της Γαλλίας και της Γερμανίας και εγκρίθηκε από το Συμβούλιο.⁸

Η Υπηρεσία Διεκπεραίωσης της Νοτιοανατολικής και Ανατολικής Ευρώπης για τον έλεγχο των φορητών όπλων και του ελαφρού οπλισμού (SEESAC - εφεξής η Υπηρεσία Διεκπεραίωσης), η οποία ιδρύθηκε στο Βελιγράδι το 2002 και χρηματοδοτείται από την Ευρωπαϊκή Ένωση⁹ ως μονάδα τεχνικής υποστήριξης, αποτελούσε ανέκαθεν έναν από τους σημαντικότερους παράγοντες στην εξασφάλιση της συνεργασίας μεταξύ των διαφόρων πρωτοβουλιών και της χρήσης των πόρων της ΕΕ στην περιοχή. Ειδικότερα, συντονίζει τις συνεδριάσεις του δικτύου εμπειρογνομόνων για τα πυροβόλα όπλα της Νοτιοανατολικής Ευρώπης (SEEFEN - εφεξής «εμπειρογνώμονες των Δυτικών Βαλκανίων»), στις οποίες συμμετέχουν εκπρόσωποι αστυνομικών, τελωνειακών, εισαγγελικών αρχών και εμπειρογνώμονες βαλλιστικής. Ενσωμάτωσε επίσης μια υποομάδα - την ομάδα εμπειρογνομόνων στον τομέα των πυροβόλων όπλων της Νοτιοανατολικής Ευρώπης (SEEFEG) - η οποία συστάθηκε μετά την έγκριση του σχεδίου δράσης.

1.2. Τα περιεχόμενα του σχεδίου δράσης

Το σχέδιο δράσης αποσκοπεί: i) στη βελτίωση της ανταλλαγής πληροφοριών και στοιχείων σχετικά με το έγκλημα και τις εγκληματικές δραστηριότητες· ii) στη βελτίωση της επιχειρησιακής συνεργασίας στον τομέα της επιβολής του νόμου· iii) στη βελτίωση της συλλογής και της ανταλλαγής στατιστικών στοιχείων· iv) στην προώθηση της δικτύωσης σε όλα τα επίπεδα· και v) στην εναρμόνιση της εθνικής νομοθεσίας των εταίρων των Δυτικών Βαλκανίων για τα πυροβόλα όπλα με τα ευρωπαϊκά και διεθνή πρότυπα. Περιγράφει διάφορες επιχειρησιακές δράσεις που θα πρέπει να υλοποιηθούν κατά την περίοδο 2015-2019 για την επίτευξη τριών στρατηγικών στόχων.

Ο **στόχος 1** συνίσταται στον εκσυγχρονισμό των οργανισμών επιβολής του νόμου στα Δυτικά Βαλκάνια. Προβλέπονται τρεις διαφορετικές δράσεις για την επίτευξη του συγκεκριμένου στόχου:

θέματα δικαιοσύνης και εσωτερικών υποθέσεων που πραγματοποιήθηκε στις 12 Δεκεμβρίου 2014 στο Βελιγράδι.

⁸ Απόφαση (ΚΕΠΠΑ) 2018/1788 του Συμβουλίου, της 19ης Νοεμβρίου 2018, προς υποστήριξη της Περιφερειακής Υπηρεσίας Διεκπεραίωσης της Νοτιοανατολικής Ευρώπης για τη μείωση των φορητών όπλων (SEESAC) για την εφαρμογή του περιφερειακού χάρτη πορείας για την καταπολέμηση της παράνομης διακίνησης όπλων στα Δυτικά Βαλκάνια, ΕΕ L 293 της 20.11.2018, σ. 11-23.

⁹ Απόφαση 2002/842/ΚΕΠΠΑ του Συμβουλίου, της 21ης Οκτωβρίου 2002, για την εφαρμογή της κοινής δράσης 2002/589/ΚΕΠΠΑ σχετικά με τη συμβολή της Ευρωπαϊκής Ένωσης στην καταπολέμηση της αποσταθεροποιητικής συσσώρευσης και διάδοσης φορητών όπλων και ελαφρού οπλισμού στη Νοτιοανατολική Ευρώπη (ΕΕ L 289, της 26.10.2002, σ. 1), η οποία επεκτάθηκε και τροποποιήθηκε αρκετές φορές και τελευταία από την απόφαση (ΚΕΠΠΑ) 2016/2356 του Συμβουλίου, της 19ης Δεκεμβρίου 2016, προς υποστήριξη των δράσεων της SEESAC για τον αφοπλισμό και τον έλεγχο των όπλων στη Νοτιοανατολική Ευρώπη στο πλαίσιο της στρατηγικής της ΕΕ για την καταπολέμηση της παράνομης συσσώρευσης και διακίνησης SALW και των πυρομαχικών τους, ΕΕ L 348, της 21.12.2016, σ. 60–71.

Η δράση 1 απαιτεί από κάθε εταίρο της περιοχής της Νοτιοανατολικής Ευρώπης να συστήσει ένα σημείο επαφής για τα πυροβόλα όπλα έως τα τέλη του 2019. Το εν λόγω σημείο επαφής θα πρέπει να χρησιμοποιεί όλα τα διαθέσιμα εργαλεία για τον εντοπισμό πυροβόλων όπλων, συμπεριλαμβανομένων του iTRACE¹⁰, του iARMS¹¹ και του συστήματος ανάλυσης της Ευρωπόλ.

Η δράση 2 συνίσταται στη δημιουργία ενός πιλοτικού σχεδίου για τη συλλογή δεδομένων.

Η δράση 3 απαιτεί τη διενέργεια μελέτης σχετικά με τα συστήματα ανταλλαγής πληροφοριών για τη βελτίωση της στρατηγικής και επιχειρησιακής ανάλυσης των πληροφοριών.

Ο **στόχος 2** συνίσταται στην αύξηση της αμοιβαίας εμπιστοσύνης.

Η δράση 1 προβλέπει τη διοργάνωση κοινών συνεδριάσεων εμπειρογνομόνων για τα πυροβόλα όπλα. Μια μεικτή επιτροπή εμπειρογνομόνων για τα πυροβόλα όπλα από τους εταίρους της ΕΕ και των Δυτικών Βαλκανίων προχώρησε παραπέρα, προσκαλώντας εμπειρογνώμονες στον τομέα των πυροβόλων όπλων από τη Νοτιοανατολική Ευρώπη σε μια συνεδρίαση της ευρωπαϊκής ομάδας εμπειρογνομόνων για τα πυροβόλα όπλα.

Η δράση 2 αφορούσε την ετήσια διοργάνωση των ημερών κοινών δράσεων¹² και τη συμμετοχή των εταίρων των Δυτικών Βαλκανίων στην Ευρωπαϊκή Πολυκλαδική Πλατφόρμα κατά των Εγκληματικών Απειλών στο πλαίσιο του κύκλου πολιτικής της ΕΕ (EMPACT, εφεξής «πλατφόρμα για τα πυροβόλα όπλα»).

Ο **στόχος 3** συνίσταται στη δημιουργία ικανοτήτων με τη διοργάνωση εκπαιδευτικών δραστηριοτήτων που σχετίζονται με τη διακίνηση πυροβόλων όπλων. Η μεικτή επιτροπή ζήτησε επίσης μελέτη σκοπιμότητας σχετικά με τη συνέχιση της οικειοθελούς παράδοσης μη καταχωρισμένων όπλων.

1.3. Στόχοι και μεθοδολογία της αξιολόγησης

Η παρούσα έκθεση παρουσιάζει τα επιτεύγματα του σχεδίου δράσης για την αντιμετώπιση της παράνομης διακίνησης πυροβόλων όπλων και φορητών όπλων μεταξύ της ΕΕ και της περιοχής της Νοτιοανατολικής Ευρώπης από το 2015. Η αξιολόγηση βασίζεται πρωτίστως στις διαβουλεύσεις με τις αρχές επιβολής του νόμου των κρατών μελών, τους εταίρους των Δυτικών Βαλκανίων, τους οργανισμούς της ΕΕ, όπως είναι ο οργανισμός επιβολής του νόμου της ΕΕ (Ευρωπόλ), ο Ευρωπαϊκός Οργανισμός Συνοριοφυλακής και Ακτοφυλακής (EBCGA), ο οργανισμός της ΕΕ για την κατάρτιση στον τομέα της επιβολής του νόμου (CEPOL), καθώς και τους εμπλεκόμενους διεθνείς οργανισμούς, όπως η Περιφερειακή Υπηρεσία Διεκπεραίωσης και το Γραφείο των Ηνωμένων Εθνών για τον έλεγχο των ναρκωτικών και την πρόληψη του εγκλήματος. Οι εν λόγω διαβουλεύσεις περιλάμβαναν ένα ερωτηματολόγιο που απεστάλη στις συγκεκριμένες ομάδες από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή, τον Ιούνιο του 2018.

¹⁰ Το iTrace είναι ένα έργο χρηματοδοτούμενο από την Ευρωπαϊκή Ένωση, το οποίο παρέχει στους φορείς χάραξης πολιτικής δυναμικά και ποσοτικοποιημένα δεδομένα σχετικά με τις μεταφορές συμβατικών όπλων που έχουν εκτραπεί, πυρομαχικών και συναφών υλικών.

¹¹ Το σύστημα διαχείρισης αρχείων παράνομων πυροβόλων όπλων και εντοπισμού της Interpol (iARMS) είναι ένα εργαλείο προηγμένης τεχνολογίας που διευκολύνει την ανταλλαγή πληροφοριών και την ερευνητική συνεργασία μεταξύ των οργανισμών επιβολής του νόμου σε σχέση με τη διεθνή διακίνηση παράνομων πυροβόλων όπλων, καθώς και νόμιμων πυροβόλων όπλων που έχουν εμπλακεί στη διάπραξη εγκλήματος.

¹² Η ημέρα κοινής δράσης είναι μια ημέρα συντονισμένων ελέγχων που διενεργούνται από οργανισμούς επιβολής του νόμου διαφορετικών χωρών στοχευμένων σε ομάδες οργανωμένου εγκλήματος που εμπλέκονται στη διακίνηση πυροβόλων όπλων.

Η Επιτροπή διοργάνωσε επίσης τέσσερις ειδικές συνεδριάσεις¹³, στο αποτέλεσμα των οποίων βασίστηκε η αξιολόγηση της Επιτροπής.

Η έκθεση λαμβάνει επίσης υπόψη τα αποτελέσματα των συνεδριάσεων των εμπειρογνομόνων των Δυτικών Βαλκανίων· τις επιχειρησιακές συνεδριάσεις των υπηρεσιών επιβολής του νόμου· και τις συνεδριάσεις επιτροπών για τα φορητά όπλα στα Δυτικά Βαλκάνια.

Η Επιτροπή έλαβε επίσης υπόψη ορισμένες εξωτερικές μελέτες που καταρτίστηκαν από ανεξάρτητους οργανισμούς.

Η έλλειψη δεικτών επιδόσεων στο σχέδιο δράσης κατέστησε την αξιολόγηση της εφαρμογής της ιδιαίτερος απαιτητική. Η ανάλυση παρεμποδίστηκε επίσης από το ανομοιόμορφο επίπεδο λεπτομερειών στην υποβολή εκθέσεων και των περιορισμών όσον αφορά τη συγκρισιμότητα των πληροφοριών σε επίπεδο ΕΕ. Η Επιτροπή βασίστηκε κυρίως στην ποιοτική αναφορά, βασιζόμενη μάλλον σε μαρτυρίες παρά σε αριθμητικά στοιχεία. Ωστόσο, στις περιπτώσεις που ήταν διαθέσιμα, τα αριθμητικά στοιχεία επιβεβαίωσαν τις απόψεις των ενδιαφερομένων και η σύγκλιση τους εγγυάται την αξιοπιστία του συμπεράσματος και ανταποκρίνεται στις ερωτήσεις της αξιολόγησης.

2. ΥΛΟΠΟΙΗΣΗ ΤΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ ΔΡΑΣΗΣ

Στο πλαίσιο της δράσης 1, τα κράτη μέλη της ΕΕ και οι χώρες της περιοχής εργάστηκαν για τη δημιουργία εθνικών σημείων επαφής για τα πυροβόλα όπλα. Παρασχέθηκε βοήθεια από την Υπηρεσία Διεκπεραίωσης, η οποία παρείχε στοχευμένο εξοπλισμό, κατάρτιση και συμβουλές. Παράλληλα, η ΕΕ ενέκρινε τις κατευθυντήριες γραμμές βέλτιστων πρακτικών για τη δημιουργία σημείων επαφής για τα πυροβόλα όπλα.¹⁴ Στις 31 Δεκεμβρίου 2018, υπήρχαν τέσσερα σημεία επαφής στα Δυτικά Βαλκάνια (το σημείο επαφής του Κοσσυφοπεδίου * ήταν πλήρως λειτουργικό· ενώ τα σημεία επαφής της Αλβανίας, της Βόρειας Μακεδονίας και της Σερβίας είχαν συσταθεί αλλά δεν ήταν ακόμη πλήρως λειτουργικά).

Στο πλαίσιο της δράσης 2, η Υπηρεσία Διεκπεραίωσης ανέπτυξε μια μεθοδολογία για τις περιφερειακές έρευνες για τα φορητά όπλα. Στόχος της ήταν να προωθήσει: i) τη δημιουργία ικανοτήτων στους οργανισμούς επιβολής του νόμου και ii) την καλύτερη ροή δεδομένων για συντονισμένη αξιολόγηση. Και οι έξι εταίροι παρείχαν πληροφορίες και χρησιμοποιούν πλέον τη συγκεκριμένη μεθοδολογία. Για την υλοποίηση της εν λόγω δράσης, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή χορήγησε 1,5 εκατ. EUR από το ταμείο εσωτερικής ασφάλειας του 2016 στο UNODC για τη συλλογή δεδομένων και τη δημιουργία σχετικών αξιών για τη μέτρηση δεικτών που αφορούν εταίρους των Δυτικών Βαλκανίων.¹⁵

Στο πλαίσιο της δράσης 3, η Υπηρεσία Διεκπεραίωσης εκπόνησε μελέτη σκοπιμότητας¹⁶ με τίτλο «Linking small arms & light weapons registration systems in south-east Europe» (Σύνδεση συστημάτων καταγραφής των φορητών όπλων και ελαφρού οπλισμού στη Νοτιοανατολική Ευρώπη). Η μελέτη επεδίωξε να βελτιώσει τη στρατηγική και επιχειρησιακή ανάλυση των πληροφοριών για τα νόμιμα πυροβόλα όπλα και να αποτρέψει την εκτροπή τους.

¹³ 26 Ιανουαρίου 2016, 30 Νοεμβρίου 2016, 26 Ιανουαρίου 2018 και 24 Σεπτεμβρίου 2018.

¹⁴ 15 Μαΐου 2018, έγγραφο αριθ. 8586/18 του Συμβουλίου.

¹⁵ <https://www.unodc.org/unodc/en/firearms-protocol/data-collection-and-analysis.html>

¹⁶ <http://www.seesac.org/publication/p2.html>

Στο πλαίσιο του στόχου 2 για τη βελτίωση της αμοιβαίας εμπιστοσύνης, η Επιτροπή διοργάνωσε τέσσερις συνεδριάσεις συντονισμού από το 2016 έως το 2018 για να αξιολογήσει τα επιχειρησιακά μέτρα που είχαν ληφθεί και να κατευθύνει τις διάφορες δραστηριότητες προκειμένου να εξασφαλίσει καλύτερα συντονισμένη παρέμβαση στην περιοχή.

Η επιχειρησιακή συνεργασία είχε ως βάση την πλατφόρμα για τα πυροβόλα όπλα του κύκλου πολιτικής της ΕΕ¹⁷. Σε ετήσια βάση διοργανώνονταν και υποστηρίζονταν από την Ευρωπαϊκή συντονισμένοι έλεγχοι στα σύνορα και στην ενδοχώρα με στόχο λεωφορεία μεγάλων αποστάσεων και εμπόρους πυροβόλων όπλων. Ο Ευρωπαϊκός Οργανισμός Συνοριοφυλακής και Ακτοφυλακής (EBCGA) παρείχε επίσης στήριξη για την ενίσχυση των συννοριακών ελέγχων εντός και γύρω από την περιοχή, δεδομένου ότι η διακίνηση πυροβόλων όπλων εμπίπτει στον ορισμό του «διασυννοριακού εγκλήματος», τομέα για τον οποίο είναι υπεύθυνος. Ο EBCGA προσδιόρισε τα Δυτικά Βαλκάνια ως σημαντικό επιχειρησιακό τομέα και υποστηρίζει τη συντονισμένη συλλογή δεδομένων σχετικά με τη διακίνηση πυροβόλων όπλων χάρη στους δείκτες που συμφωνήθηκαν στο πλαίσιο του δικτύου ανάλυσης κινδύνων των Δυτικών Βαλκανίων που συστάθηκε από τον EBCGA.

Υπάρχουν συμφωνίες συνεργασίας μεταξύ της Ευρώπης και της Αλβανίας, της Βοσνίας-Ερζεγοβίνης, του Μαυροβουνίου, της Βόρειας Μακεδονίας και της Σερβίας¹⁸. Οι εν λόγω συμφωνίες παρέχουν την ευκαιρία για ανταλλαγή πληροφοριών και στοιχείων και για συνεργασία στο πλαίσιο επιχειρήσεων. Πέντε εταίροι των Δυτικών Βαλκανίων¹⁹ συμμετείχαν σε 16 από τις 19 επιχειρησιακές δράσεις στο πλαίσιο της πλατφόρμας για τα πυροβόλα όπλα.

Στο πλαίσιο του στόχου 3, ο CEPOL προέβη σε εργασιακές ρυθμίσεις με όλους τους εταίρους των Δυτικών Βαλκανίων για την κατάρτιση και τη δημιουργία ικανοτήτων (εκτός από τη Βόρεια Μακεδονία, με την οποία οι διαπραγματεύσεις για τις εργασιακές ρυθμίσεις βρίσκονται σε εξέλιξη). Παρείχε από δύο έως τέσσερις δραστηριότητες κατάρτισης και διαδικτυακά σεμινάρια ετησίως, καθώς και ενότητες κατάρτισης στο διαδίκτυο, ένα πρόγραμμα ανταλλαγής. Επιπλέον, η Υπηρεσία Διεκπεραίωσης ανέπτυξε εξειδικευμένες ενότητες κατάρτισης σχετικά με τα σημεία επαφής για τα πυροβόλα όπλα για επιχειρησιακούς αναλυτές, εγκληματολογικούς ερευνητές, αναλυτές εγκληματολογικών πληροφοριών και εγκληματολόγους. Βοήθησε επίσης τα κυβερνητικά όργανα να συντονίσουν τις δραστηριότητες ελέγχου των φορητών όπλων και να ευθυγραμμίσουν την εθνική τους νομοθεσία με τα πρότυπα της ΕΕ και τα αντίστοιχα εθνικά σχέδια δράσης.

3. ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ ΤΗΣ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ

3.1. Συνάφεια

Τα πυροβόλα όπλα που διακινούνται προς, εντός και από τα Δυτικά Βαλκάνια εξακολουθούν να αποτελούν απειλή για ολόκληρη την ευρωπαϊκή ήπειρο. Εκτιμάται ότι είναι καταχωρισμένα 2,3 εκατομμύρια όπλα που βρίσκονται στα χέρια πολιτών στα Δυτικά Βαλκάνια ενώ 3,8 εκατομμύρια δεν είναι καταχωρισμένα.²⁰

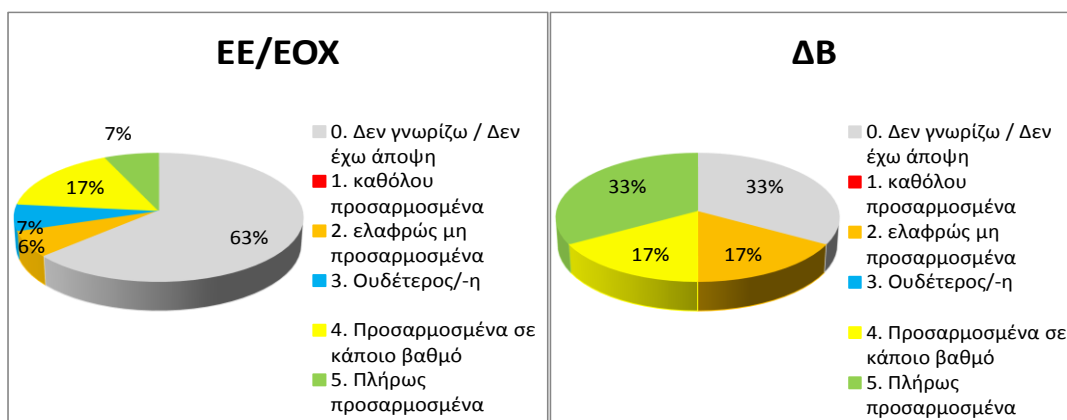
¹⁷ Συμπεράσματα του Συμβουλίου σχετικά με τη δημιουργία και την εφαρμογή κύκλου πολιτικής της ΕΕ για το οργανωμένο και το σοβαρό διεθνές έγκλημα (έγγραφο.15358/10 COSI 69 ENFOPOL 298 CRIMORG 185 ENFOCUSTOM 94, 10.6.2011).

¹⁸ Στις 9 Δεκεμβρίου 2013, 31 Αυγούστου 2016, 29 Σεπτεμβρίου 2014, 22 Δεκεμβρίου 2011 και 16 Ιανουαρίου 2014 αντίστοιχα.

¹⁹ Αλβανία, Βοσνία-Ερζεγοβίνη, Βόρεια Μακεδονία, Μαυροβούνιο και Σερβία.

²⁰ *Strengthening Resilience in the Western Balkans* (Ενίσχυση της ανθεκτικότητας στα Δυτικά Βαλκάνια), ό.π.

Η εκτροπή όπλων για άσφαιρες βολές, όπλων αερίου και όπλων που δίνουν σήμα συναγερμού τα οποία έχουν μετατραπεί παράνομα σε πραγματικά πυροβόλα όπλα αποτελεί μια αναδυόμενη τάση και η περιοχή αποτελεί σημείο διέλευσης για διακινητές όπλων αυτού του είδους.

Διάγραμμα 1. Συνάφεια του σχεδίου δράσης με τις τρέχουσες ανάγκες²¹

Γενικά, οι εταίροι των Δυτικών Βαλκανίων έκριναν το σχέδιο δράσης και συνεργασίας με την ΕΕ ως πιο συναφές και σημαντικό απ' ότι τα κράτη μέλη της ΕΕ.

Οι ενδιαφερόμενοι που συμμετείχαν στις διαβουλεύσεις αξιολόγησαν θετικά το σχέδιο δράσης για την εστίασή του στις δομές, τη συνεργασία στον τομέα της επιβολής του νόμου και την τεχνική συνδρομή και κατάρτιση. Ωστόσο, ανέφεραν ότι θα πρέπει να ενισχυθεί η συνεργασία με άλλες χώρες όπως η Μολδαβία και η Ουκρανία, όπου ο έλεγχος των πυροβόλων όπλων είναι λιγότερο αυστηρός. Η πλατφόρμα για τα πυροβόλα όπλα δέχθηκε επίσης την επέκταση της τρέχουσας επιχειρησιακής δράσης στις εν λόγω χώρες. Οι ενδιαφερόμενοι που συμμετείχαν στις διαβουλεύσεις ανέφεραν ότι το σχέδιο δράσης δεν έδωσε επαρκή προσοχή στην πολιτική στον τομέα του ποινικού δικαίου, στην ενίσχυση των ποινικών κυρώσεων και των ποινικών διαδικασιών. Τα εν λόγω θέματα φαίνεται να αποτελούν σημαντικά ζητήματα, διότι οι ποινικές κυρώσεις στα Δυτικά Βαλκάνια συχνά δεν αντιμετωπίζουν επαρκώς τη διακίνηση πυροβόλων όπλων ως ξεχωριστό έγκλημα και, ως εκ τούτου, σπανίως διώκεται από τις εθνικές αρχές. Οι ενδιαφερόμενοι τόνισαν επίσης την ανεπαρκή προσοχή που αποδίδεται στις δραστηριότητες ευαισθητοποίησης για τη διαχείριση των αποθεμάτων, τη μείωση του πλεονάσματος ή τη διάσταση του φύλου (ελλιπής εκπροσώπηση των γυναικών, ευαισθητοποίηση σχετικά με τη βία που συνδέεται με το φύλο).

Συνολικά, οι ενδιαφερόμενοι ανέφεραν ότι παρόλο που το σχέδιο δράσης διαδραμάτισε σημαντικό ρόλο στη βελτίωση της συνεργασίας κατά της διακίνησης πυροβόλων όπλων, θα έπρεπε να βελτιωθεί και να επικαιροποιηθεί.

²¹ Απαντήσεις στο ερωτηματολόγιο που απεστάλη στους οργανισμούς επιβολής του νόμου τον Ιούνιο του 2018.

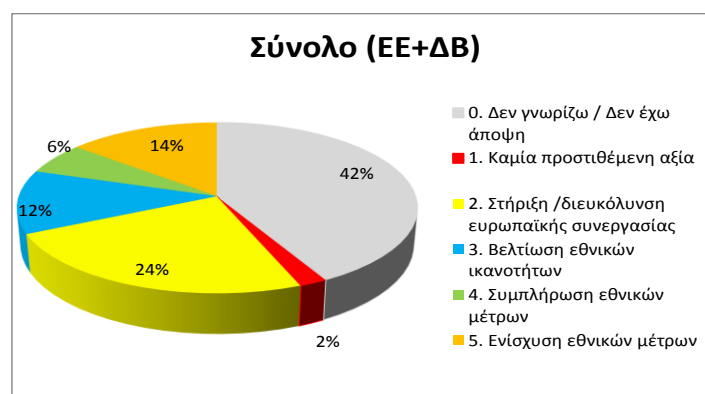
Κύρια πορίσματα

- Το σχέδιο δράσης εστίασε στα βασικά ζητήματα της καταπολέμησης της διακίνησης πυροβόλων όπλων, εξετάζοντας κοινές διοικητικές δομές, τον συμφωνημένο τρόπο εργασίας και κοινές ανάγκες κατάρτισης.
- Το σχέδιο δράσης προώθησε τη συντονισμένη συλλογή δεδομένων για την αξιολόγηση των απειλών και εντόπισε κοινές απειλές.
- Προώθησε κοινούς συντονισμένους στοχευμένους ελέγχους που υποστηρίζονταν από τους οργανισμούς της ΕΕ.
- Το σχέδιο δράσης δεν έδωσε επαρκή προσοχή στην πολιτική στον τομέα του ποινικού δικαίου, στην ενίσχυση των ποινικών κυρώσεων και των ποινικών διαδικασιών.
- Δεν αντιμετωπίζει επαρκώς τις μελλοντικές πιθανές απειλές που συνδέονται με τη διακίνηση όπλων από ή προς την Ουκρανία και τη Μολδαβία.
- Οι εταίροι των Δυτικών Βαλκανίων εμπλέκονται περισσότερο από τα κράτη μέλη της ΕΕ.
- Το σχέδιο δράσης δεν λαμβάνει επαρκώς υπόψη το ζήτημα των ποινικών διαδικασιών και πολιτικών και τη μείωση του αποθνήσκου.

3.2. Προστιθέμενη αξία και βιωσιμότητα για την ΕΕ

Δεν υπάρχει άμεση αιτιώδης συνάφεια μεταξύ των δραστηριοτήτων που αναφέρονται στο σχέδιο δράσης και των τρεχουσών τάσεων της διακίνησης πυροβόλων όπλων, οι οποίες επηρεάζονται από διάφορους άλλους παράγοντες και μεμονωμένες ή διμερείς πρωτοβουλίες. Η έλλειψη δεικτών επιδόσεων στο σχέδιο δράσης, καθώς και το ανομοιόμορφο επίπεδο λεπτομερειών στην υποβολή εκθέσεων, είχαν επίσης αντίκτυπο στη δυσκολία ποσοτικοποίησης της προστιθέμενης αξίας του σχεδίου δράσης για την ΕΕ.

Ωστόσο, η πλειονότητα των ενδιαφερομένων αναγνώρισε την προστιθέμενη αξία του σχεδίου δράσης. Η σημασία του ρόλου της Ευρωπαϊκής Επιτροπής ως συντονιστή εξετάστηκε θετικά, καθώς η Επιτροπή συνδράμει παρέχοντας ένα φόρουμ στο οποίο οι οργανισμοί επιβολής του νόμου συναντώνται, αναπτύσσουν συνδέσμους και βελτιώνουν τη συνεργασία με τους εταίρους των Δυτικών Βαλκανίων. Οι ενδιαφερόμενοι ανέφεραν ότι το γεγονός αυτό καθαυτό μπορεί να θεωρηθεί σημαντικό επίτευγμα σε μια περιοχή όπου υφίστανται σημαντικές πολιτικές εντάσεις.

Διάγραμμα 2. Κύριοι τομείς προστιθέμενης αξίας του σχεδίου δράσης²²

²² Απαντήσεις στο ερωτηματολόγιο που απεστάλη στους οργανισμούς επιβολής του νόμου τον Ιούνιο του 2018.

Όσον αφορά την επιχειρησιακή συνεργασία, η οργάνωση κοινών συντονισμένων και στοχευμένων ελέγχων επιδοκιμάστηκε ως επί το πλείστον καθώς διευκολύνει τη συλλογή πληροφοριών, την ανταλλαγή πληροφοριών και τον εντοπισμό προβλημάτων.

Οι περισσότεροι εταίροι από τα Δυτικά Βαλκάνια αναγνώρισαν την υποστήριξη της Ευρωπόλ στην επιχειρησιακή συνεργασία μέσω της συμμετοχής του κέντρου επιχειρήσεων της και της αναφοράς πληροφοριών σε 24ωρη βάση 7 ημέρες την εβδομάδα. Ταυτόχρονα, ορισμένοι εταίροι των Δυτικών Βαλκανίων εξέφρασαν την άποψη ότι η υποστήριξη της Ευρωπόλ δεν παρείχε έγκαιρη ανάδραση και χρήσιμη ανάλυση πληροφοριών. Η Ευρωπόλ ήταν σε θέση να διεκπεραιώσει μόνο έναν μικρό αριθμό υποθέσεων συλλογής πληροφοριών σχετικά με τα Δυτικά Βαλκάνια (5,4 % του συνόλου των υποθέσεων το 2017, 7,6 % το 2018).²³ Οι εταίροι των Δυτικών Βαλκανίων εξέφρασαν την άποψη ότι η συνεισφορά άλλων οργανισμών, όπως της Eurojust και του EBCGA, ήταν μόνο οριακή. Καμία κοινή ομάδα έρευνας για τη διακίνηση πυροβόλων όπλων δεν υποστηρίχθηκε από τη Eurojust στα Δυτικά Βαλκάνια και η συμμετοχή του EBCGA και η χρήση των υπηρεσιών συγχώνευσης Eurosur²⁴ δεν παρείχαν επαρκείς χρήσιμες πληροφορίες για να επιτρέψουν σημαντικές κατασχέσεις πυροβόλων όπλων.²⁵

Όλοι οι ενδιαφερόμενοι φορείς της ΕΕ και των Δυτικών Βαλκανίων αξιολόγησαν θετικά τις συνεδριάσεις εμπειρογνομόνων των Δυτικών Βαλκανίων, οι οποίες διευκόλυναν τη σύσταση σημείων επαφής για τα πυροβόλα όπλα στα Δυτικά Βαλκάνια. Επιπλέον, οι εν λόγω συνεδριάσεις διευκόλυναν τη συμμετοχή των οργανισμών επιβολής του νόμου των Δυτικών Βαλκανίων στο επιχειρησιακό σχέδιο δράσης της πλατφόρμας για τα πυροβόλα όπλα του 2019.

Η βιωσιμότητα των αποτελεσμάτων που επιτυγχάνονται στο πλαίσιο του σχεδίου δράσης εξαρτάται σε μεγάλο βαθμό από το κατά πόσο και με ποιον τρόπο θα συνεχιστεί το σχέδιο δράσης στο μέλλον. Η απλή επέκτασή του, χωρίς να ληφθούν υπόψη τα νέα δεδομένα και οι ανάγκες που εντοπίστηκαν, δεν θα είχε ενδεχομένως κάποιο αισθητό αποτέλεσμα.

Ωστόσο, το σχέδιο δράσης αποτέλεσε ένα δυναμικό έγγραφο που παρείχε γενικούς στόχους, επιτρέποντας επίσης στη μεικτή επιτροπή εμπειρογνομόνων για τα πυροβόλα όπλα από την ΕΕ και τους εταίρους των Δυτικών Βαλκανίων να εξαγάγει συμπεράσματα και να καθορίσει συγκεκριμένους στόχους και δραστηριότητες για την υλοποίησή του.

Κύρια πορίσματα

- Το σχέδιο δράσης παρείχε ένα γενικό πλαίσιο συνεργασίας, εξασφαλίζοντας ένα φόρουμ συνάντησης, δημιουργίας συνδέσμων και βελτίωσης της συνεργασίας μεταξύ των οργανισμών επιβολής του νόμου.
- Αξιολόγηση από ομοτίμους και ενθάρρυνση για τη σύσταση εθνικών σημείων επαφής και τη λήψη κοινών μαθημάτων κατάρτισης.
- Πλήρης συμμετοχή, σε ισότιμη βάση με τα κράτη μέλη της ΕΕ, στην πλατφόρμα EMPACT για τα πυροβόλα όπλα.
- Μικρή συμμετοχή των οργανισμών της ΕΕ (Ευρωπόλ, Eurojust και EBCGA) στις δραστηριότητες του σχεδίου δράσης.

²³ Πηγή: Ευρωπόλ.

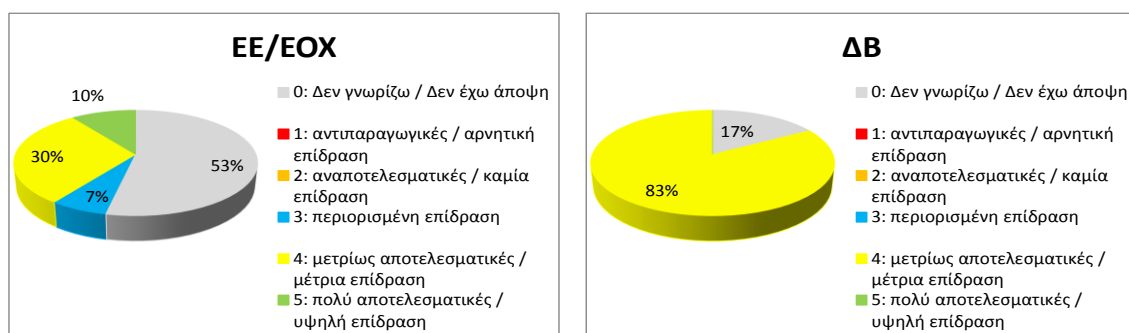
²⁴ Ευρωπαϊκό σύστημα επιτήρησης συνόρων.

²⁵ Αλβανία, Βοσνία Ερζεγοβίνη, Βόρεια Μακεδονία, Μαυροβούνιο και Σερβία.

3.3. Αποτελεσματικότητα

Όπως εξηγήθηκε επίσης στο τμήμα 3.2, δύο παράγοντες καθιστούν δυσχερή την εκτίμηση της αποτελεσματικότητας του σχεδίου: η έλλειψη δεικτών επιδόσεων του σχεδίου δράσης και το ανομοιόμορφο επίπεδο λεπτομερειών στην υποβολή εκθέσεων. Κατά την κατάρτιση της αξιολόγησης, η Επιτροπή είχε περιορισμένη μόνο πρόσβαση σε επιχειρησιακές πληροφορίες από την Ευρωπόλ, τα κράτη μέλη της ΕΕ και τους εταίρους της Νοτιοανατολικής Ευρώπης. Οι υποθέσεις κατασχέσεων και οι κοινές επιχειρήσεις πολύ σπάνια παρείχαν λεπτομερείς πληροφορίες που θα μπορούσαν να επιτρέψουν την αξιολόγηση των οδών διακίνησης και των επιχειρησιακών μεθόδων των διακινητών. Η Επιτροπή έλαβε επίσης αντιφατικά αριθμητικά στοιχεία που κατέστησαν δυσχερή την αξιολόγηση της συμμετοχής των χωρών. Τα στατιστικά στοιχεία σχετικά με τις κατασχέσεις, τις εκούσιες παραδόσεις και τις καταστροφές όπλων δεν ήταν επαρκώς λεπτομερή ώστε να επιτρέπουν αναλύσεις τάσεων και συγκρίσεις μεταξύ των δικαιοδοσιών.

Οι ενδιαφερόμενοι που συμμετείχαν στις διαβουλεύσεις εξέφρασαν ανάμεικτα συναισθήματα σχετικά με την αποτελεσματικότητα του σχεδίου δράσης. Οι δραστηριότητες που σχετίζονται με τον εκσυγχρονισμό των οργανισμών επιβολής του νόμου (στόχος 1) θεωρήθηκαν γενικά πιο αποτελεσματικές σε σχέση με εκείνες που σχετίζονται με την οικοδόμηση αμοιβαίας εμπιστοσύνης και πραγματικής συνεργασίας (στόχος 2). Παρομοίως, εκφράστηκαν επίσης ανάμεικτα συναισθήματα σχετικά με τις δραστηριότητες για την ενίσχυση της κατάρτισης και της δημιουργίας ικανοτήτων (στόχος 3).

Διάγραμμα 3. Αποτελεσματικότητα των δράσεων στο πλαίσιο του στόχου 1²⁶

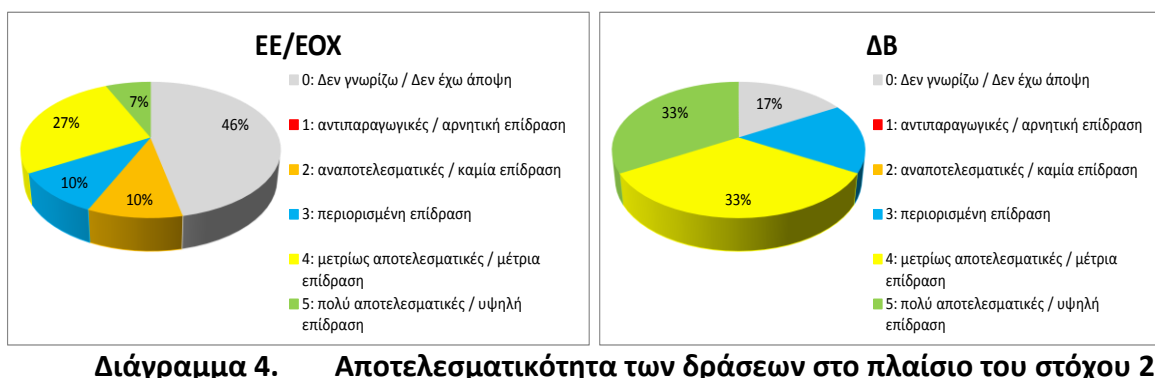
Στο πλαίσιο του στόχου 1, η εναρμονισμένη συλλογή δεδομένων σχετικά με κατασχέσεις πυροβόλων όπλων παραμένει ένας από τους σημαντικότερους σκοπούς τόσο στην ΕΕ όσο και στα Δυτικά Βαλκάνια. Μόνο 16 κράτη μέλη της ΕΕ²⁷ και 4 εταίροι των Δυτικών Βαλκανίων²⁸ συμμετέχουν στη χρηματοδοτούμενη από την ΕΕ παγκόσμια μελέτη πυροβόλων όπλων του UNODC, γεγονός που περιορίζει την αποτελεσματικότητα της μελέτης. Η αιτία για το εν λόγω χαμηλό επίπεδο συμμετοχής είναι ότι μόνο λίγα σημεία επαφής είναι επαρκώς λειτουργικά ώστε να παρέχουν τα απαιτούμενα δεδομένα. Δεν έχει καταρτιστεί κάποιο υπόδειγμα με ελάχιστες τυπικές απαιτήσεις συλλογής πληροφοριών, ενώ οι οργανισμοί επιβολής του νόμου συχνά θεωρούν ότι ένα υπόδειγμα περιορίζει τη χρησιμότητα των ανταλλασσόμενων πληροφοριών.

²⁶ Απαντήσεις στο ερωτηματολόγιο που απεστάλη στους οργανισμούς επιβολής του νόμου τον Ιούνιο του 2018.

²⁷ AT, BE, CZ, DK, EL, ES, FI, HR, LT, NL, PT, RO, SE, SI, SK, UK.

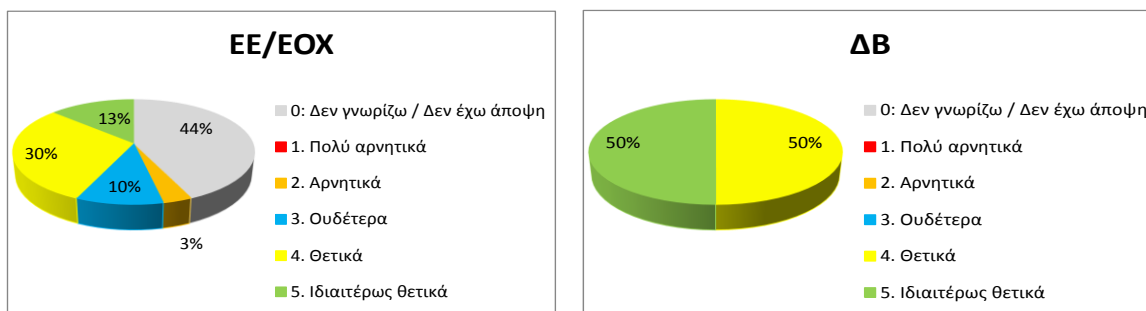
²⁸ AL, BiH, MD, ME.

Η εθνική νομοθεσία των εταίρων των Δυτικών Βαλκανίων έχει ευθυγραμμιστεί γενικά με το δίκαιο της ΕΕ²⁹, αλλά η αναθεώρηση της οδηγίας για τα πυροβόλα όπλα³⁰ και των μέτρων εφαρμογής της απαιτεί από τους εταίρους να προβούν σε νομοθετικές τροποποιήσεις, ιδίως όσον αφορά τα πρότυπα απενεργοποίησης και σήμανσης των πυροβόλων όπλων.

Διάγραμμα 4. Αποτελεσματικότητα των δράσεων στο πλαίσιο του στόχου 2³¹

Σύμφωνα με τον στόχο 2, οι ενδιαφερόμενοι ήταν γενικά ικανοποιημένοι με την αποτελεσματικότητα των κοινών συνεδριάσεων, αλλά σημείωσαν ότι η αποτελεσματικότητά τους ορισμένες φορές υποβαθμίστηκε από συμμετέχοντες ερευνητές μεσαίων κλιμακίων οι οποίοι απαιτούσαν εξουσιοδότηση και οδηγίες για τη συμμετοχή σε διεθνείς συνεδριάσεις, ενώ δεν γνώριζαν πάντοτε τις ευρύτερες εξελίξεις στα αντίστοιχα όργανα.

Διάγραμμα 5. Αποτελεσματικότητα κοινών συνεδριάσεων ΕΕ-ΔΒ³²

Η υψηλή κινητικότητα του προσωπικού των εθνικών οργανισμών επιβολής του νόμου των εταίρων των Δυτικών Βαλκανίων κατέστησε δυσχερή την καθημερινή συνεργασία και την ανταλλαγή πληροφοριών. Ωστόσο, τα διαθέσιμα στοιχεία κατέδειξαν την ικανότητα των συμμετεχόντων να αντλήσουν διδάγματα από τις δυσκολίες που αντιμετωπίστηκαν κατά τη διάρκεια των κοινών συντονισμένων στοχευμένων ελέγχων. Τούτο αποδεικνύεται από τον

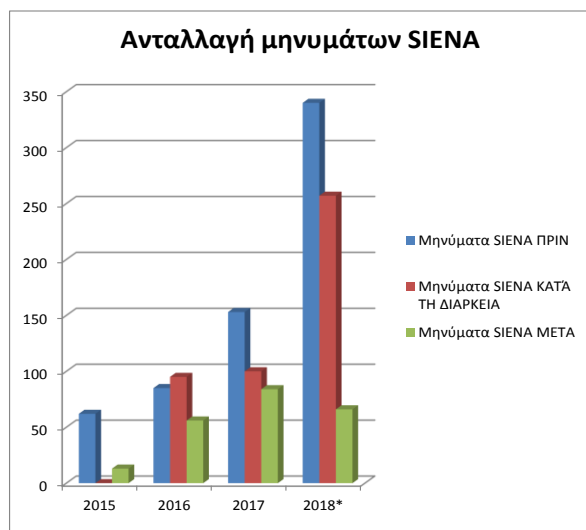
²⁹ Κυρίως η οδηγία 91/477/ΕΟΚ του Συμβουλίου σχετικά με τον έλεγχο της απόκτησης και της κατοχής όπλων (ΕΕ L 256 της 13.9.1991, σ. 51). Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 258/2012 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 14ης Μαρτίου 2012, για την εφαρμογή του άρθρου 10 του πρωτοκόλλου των Ηνωμένων Εθνών σχετικά με την καταπολέμηση της παράνομης κατασκευής και διακίνησης πυροβόλων όπλων, των εξαρτημάτων τους, των μερών τους και των πυρομαχικών, το οποίο επισυνάπτεται στη σύμβαση των Ηνωμένων Εθνών για την καταπολέμηση του διεθνούς οργανωμένου εγκλήματος («πρωτόκολλο των ΗΕ για τα πυροβόλα όπλα»), και για τη θέσπιση άδειας εξαγωγής, μέτρων εισαγωγής και διαμετακόμισης για πυροβόλα όπλα, μέρη και εξαρτήματά τους και πυρομαχικά. ΕΕ L 94, της 30.3.2012, σ. 1–15.

³⁰ Οδηγία (ΕΕ) 2017/853 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 17ης Μαΐου 2017, για την τροποποίηση της οδηγίας 91/477/ΕΟΚ του Συμβουλίου σχετικά με τον έλεγχο της απόκτησης και της κατοχής όπλων, ΕΕ L 137, της 24.5.2017, σ. 22–39.

³¹ Απαντήσεις στο ερωτηματολόγιο που απεστάλη στους οργανισμούς επιβολής του νόμου τον Ιούνιο του 2018.

³² Απαντήσεις στο ερωτηματολόγιο που απεστάλη στους οργανισμούς επιβολής του νόμου τον Ιούνιο του 2018.

αυξημένο αριθμό μηνυμάτων που ανταλλάχθηκαν μέσω της εφαρμογής δικτύου ασφαλούς ανταλλαγής πληροφοριών (SIENA) στο πλαίσιο των κοινών στοχευμένων επιχειρήσεων (όπως φαίνεται στο διάγραμμα 6). Ο αριθμός των κατασχεθέντων πυροβόλων όπλων (κατά τις ημέρες δράσεων και τις έρευνες παρακολούθησης) αυξάνεται επίσης σταθερά (όπως φαίνεται στο διάγραμμα 7).

Διάγραμμα 6.

33

Διάγραμμα 7.

34

Στην πράξη, οι συνοριακοί έλεγχοι μεταξύ των εταίρων των Δυτικών Βαλκανίων απέδειξαν την ανεπάρκεια τους. Παρόλο που υπάρχουν στοιχεία ότι τα πυροβόλα όπλα διακινούνται μέσω των Δυτικών Βαλκανίων, από και προς την Ευρωπαϊκή Ένωση, όπως αναγνωρίζεται από όλους τους ενδιαφερόμενους και την αξιολόγηση συλλεγόμενων πληροφοριών, οι κατασχέσεις σπανίως πραγματοποιούνται στα σύνορα, αλλά κυρίως στην ενδοχώρα. Ορισμένοι ενδιαφερόμενοι επεσήμαναν επίσης τις ακόλουθες ελλείψεις: οι συνοριοφύλακες και οι τελωνειακοί υπάλληλοι δεν βασίζονται επαρκώς στην κατάρτιση προφίλ κινδύνου και τις προηγούμενες συλλεγθείσες πληροφορίες, δεν είναι ειδικά εκπαιδευμένοι για την ανίχνευση πυροβόλων όπλων και δεν είναι επαρκώς εξοπλισμένοι· επικεντρώνονται στα σημεία διέλευσης των συνόρων, χωρίς σαφή στρατηγική για τον έλεγχο των υπόλοιπων χερσαίων συνόρων που χρησιμοποιούνται από λαθρεμπόρους.

Η επιχειρησιακή συνεργασία μεταξύ ΕΕ και Δυτικών Βαλκανίων κατέστησε δυνατό τον εντοπισμό διάφορων αδυναμιών στις ποινικές διαδικασίες κάθε χώρας και στις δύο περιοχές: οι ειδικές τεχνικές έρευνας διαφέρουν σημαντικά μεταξύ των χωρών και οι ελεγχόμενες παραδόσεις περιορίζονται από τη γενική διστακτικότητα έγκρισης των εν λόγω επιχειρήσεων στις χώρες διέλευσης. Έκριναν επίσης ότι η καθιέρωση ενός κοινού νομοθετικού πλαισίου σε εθνικό επίπεδο θα μπορούσε να συμβάλει στην αποτελεσματικότερη ανταλλαγή πληροφοριών για σκοπούς συλλογής πληροφοριών εκτός των ειδικών ερευνών.

Στον τομέα της εγκληματολογίας (κυρίως της βαλλιστικής), οι τεχνολογίες ποικίλλουν σε μεγάλο βαθμό στην περιοχή, γεγονός που παρακαλύει τις διασυνοριακές ανταλλαγές και τη διασταυρούμενη σύγκριση. Η βαλλιστική ανάλυση και οι διεθνείς συγκρίσεις διεξάγονται κατά περίπτωση, χωρίς να είναι ούτε συστηματικές ούτε πλήρως αυτοματοποιημένες.

Στο πλαίσιο του στόχου 3, αξίζει να σημειωθεί ότι η συμμετοχή των εταίρων των Δυτικών Βαλκανίων στις δραστηριότητες κατάρτισης που παρείχε ο CEPOL αυξήθηκε σημαντικά. Τα

³³ Πηγές: Ευρωπόλ, EMPACT. Τα αριθμητικά στοιχεία για το 2018 δεν είναι οριστικά.

³⁴ Ό.π.

αριθμητικά στοιχεία υποδεικνύουν μια ανομοιόμορφη συμμετοχή των κρατών μελών της ΕΕ, χωρίς συγκεκριμένη αναγνωρίσιμη τάση, καθώς και ένα σταθερό και χαμηλό ποσοστό συμμετοχής.³⁵ Δύο χώρες ξεχωρίζουν στη συμμετοχή: Η Ελλάδα και η Πορτογαλία, με σημαντικά υψηλότερο αριθμό εκπαιδευόμενων που παρακολουθούν αποτελεσματικά τα διαδικτυακά σεμινάρια (κατά μέσο όρο 66 και 15 εκπαιδευόμενοι σε διαδικτυακά σεμινάρια αντίστοιχα).

Ωστόσο, πολλοί ενδιαφερόμενοι εξέφρασαν τη λύπη τους για την έλλειψη επαρκούς πρακτικής κατάρτισης· εντοπίστηκαν επίσης ανάγκες για τη σύσταση κοινών ομάδων έρευνας και για συγκεκριμένα θέματα όπως τα πυροβόλα όπλα που μπορούν να τροποποιηθούν, καθώς και για ειδικές δραστηριότητες ευαισθητοποίησης για τους τελωνειακούς υπαλλήλους και τους συνοριοφύλακες.

Κύρια πορίσματα

- Διενέργεια δραστηριοτήτων στο πλαίσιο του σχεδίου δράσης για τον εκσυγχρονισμό των οργανισμών επιβολής του νόμου.
- Προσέγγιση της νομοθεσίας των Δυτικών Βαλκανίων με τα πρότυπα της ΕΕ.
- Διοργάνωση κοινών συνεδριάσεων για τη δημιουργία ενός ενιαίου χώρου για τον διάλογο και την ανταλλαγή βέλτιστων πρακτικών μεταξύ εμπειρογνομόνων για τα πυροβόλα όπλα.
- Σταθερή βελτίωση της ανταλλαγής πληροφοριών και της επιχειρησιακής συνεργασίας κατά τη διάρκεια κοινών συντονισμένων στοχευμένων ελέγχων.
- Θετική ανταπόκριση των χωρών των Δυτικών Βαλκανίων στις ευκαιρίες κατάρτισης και δημιουργίας ικανοτήτων.
- Έλλειψη βασικών δεικτών επιδόσεων που θα επέτρεπαν μια συνολική αξιολόγηση της προόδου προς την επίτευξη των στόχων.
- Τα εθνικά σημεία επαφής εξακολουθούν να μην είναι εγκατεστημένα και λειτουργικά σε όλες τις χώρες και ως εκ τούτου:
 - εξακολουθούν να μην υπάρχουν εναρμονισμένα δεδομένα σχετικά με τις κατασχέσεις πυροβόλων όπλων.
 - η βάση δεδομένων iArms δεν συμπληρώνεται συστηματικά
 - δεν γίνεται συστηματική ανίχνευση των κατασχθέντων όπλων
 - δεν γίνονται συστηματικές ή αυτοματοποιημένες αναλύσεις βαλλιστικής και διασυνοριακές συγκρίσεις
- Οι συνοριακοί έλεγχοι στα Δυτικά Βαλκάνια αποδείχτηκαν ανεπαρκείς για τον

3.4. Αποδοτικότητα

Η διεξαγωγή ανάλυσης κόστους/οφέλους του σχεδίου δράσης περιορίστηκε από το γεγονός ότι τα αριθμητικά στοιχεία και τα απτά δεδομένα είναι σχεδόν ανύπαρκτα, ιδίως όσον αφορά το οικονομικό κόστος.

Καταρχήν, η πλατφόρμα για τα πυροβόλα όπλα μπορεί να παράσχει σημαντική οικονομική στήριξη στα κράτη μέλη της ΕΕ και στους εταίρους των Δυτικών Βαλκανίων. Η εν λόγω οικονομική στήριξη μπορεί να καλύψει δαπάνες όπως το κόστος συμμετοχής σε ημέρες

³⁵ Τα κράτη μέλη απέστειλαν κατά μέσο όρο 3,8 συμμετέχοντες ετησίως σε όλες τις εκπαιδευτικές δραστηριότητες (επιμορφωτικά σεμινάρια και διαδικτυακά σεμινάρια), ενώ οι εταίροι των Δυτικών Βαλκανίων απέστειλαν 2,7 συμμετέχοντες.

κοινών δράσεων, ανταμοιβές για την παροχή πληροφοριών από το κοινό, χρηματοδότηση ειδικού εξοπλισμού, και ενοικίαση χώρων για κεκαλυμμένες επιχειρήσεις. Η εν λόγω οικονομική στήριξη διατίθεται μέσω διαφόρων ταμείων όπως το ταμείο εσωτερικής ασφάλειας της ΓΔ HOME· ο μηχανισμός προενταξιακής βοήθειας 2015-2020· ο μηχανισμός συμβολής στη σταθερότητα και την ειρήνη (2014-2020)· η Κοινή Εξωτερική Πολιτική και Πολιτική Ασφαλείας (2017-2019). Ωστόσο, φαίνεται ότι οι αξιωματικοί-σύνδεσμοι των κρατών μελών της ΕΕ στους εταίρους των Δυτικών Βαλκανίων και οι εθνικοί ερευνητές δεν έχουν πλήρη επίγνωση της συγκεκριμένης δυνατότητας και βασίζονται κυρίως στην εθνική χρηματοδότηση και στην αμιγώς διμερή συνεργασία.

Με την πάροδο του χρόνου, η επιχειρησιακή συνεργασία μεταξύ της Ευρωπαϊκής Ένωσης και των εταίρων των Δυτικών Βαλκανίων δεν βελτιώθηκε, μάλλον παρουσίασε αρνητική τάση. Τούτο αποδεικνύεται από τον μειούμενο αριθμό μηνυμάτων SIENA (εκτός των κοινών επιχειρήσεων ελέγχου) από τους εταίρους των Δυτικών Βαλκανίων που μειώθηκαν από 67 % το 2017 σε 29 % το 2018. Η ίδια τάση παρατηρείται και στις υποθέσεις που κοινοποιήθηκαν στην Ευρώπη: ενώ ο αριθμός αυξήθηκε μεταξύ 2017 και 2018 για τα κράτη μέλη της ΕΕ (από 26 σε 29), μειώθηκε για τους εταίρους των Δυτικών Βαλκανίων (από 4 σε 2).³⁶

Όσον αφορά τις δραστηριότητες κατάρτισης, ο CEPOL αποφάσισε να καλύψει τις δαπάνες των συμμετεχόντων κάθε εταίρου των Δυτικών Βαλκανίων στις δραστηριότητές του (6 το 2016 και το 2017 και 4 το 2018)· οι εταίροι έστειλαν διπλάσιο αριθμό συμμετεχόντων σε σχέση με αυτούς για τους οποίους έλαβαν χρηματοδότηση (ενώ, ταυτόχρονα, τα κράτη μέλη της ΕΕ έστειλαν 1,62 έως 1,69 φορές περισσότερους εκπαιδευόμενους σε σχέση με τον αριθμό που χρηματοδοτείται από τον CEPOL).³⁷ Το γεγονός αυτό καταδεικνύει, αναλογικά, μεγαλύτερη δέσμευση και ενδιαφέρον των εταίρων των Δυτικών Βαλκανίων σε σχέση με τα κράτη μέλη της ΕΕ σε διακρατικές ευκαιρίες κατάρτισης και, ως εκ τούτου, καλή σχέση κόστους/οφέλους. Η Υπηρεσία Διεκπεραίωσης παρείχε επίσης χρήσιμη πρακτική κατάρτιση στο προσωπικό επιβολής του νόμου σε όλη την περιοχή. Για παράδειγμα, ανέπτυξε μια πλατφόρμα ταυτοποίησης όπλων για να συνδράμει τις αρχές επιβολής του νόμου: i) στην ταυτοποίηση των κατασχεθέντων όπλων, των πυρομαχικών και των εκρηκτικών και στη ii) δημιουργία εκθέσεων για περαιτέρω ποινικές έρευνες. Ωστόσο, είναι δύσκολο να αξιολογηθεί η αποτελεσματικότητα των δραστηριοτήτων κατάρτισης, δεδομένου ότι οι διοργανωτές δεν προέβησαν σε καμία ανάλυση των διαδοχικών προγραμμάτων κατάρτισης (ήτοι των περαιτέρω καταρτίσεων σε εθνικό επίπεδο που παρείχαν οι συμμετέχοντες σε περιφερειακές εκπαιδεύσεις). Το μεγαλύτερο μέρος του ερωτηθέντος εκπαιδευτικού κοινού δεν εξέφρασε καμία γνώμη σχετικά με την κατάρτιση στην οποία συμμετείχε. Όσοι εξέφρασαν τη γνώμη τους υπογράμμισαν την έλλειψη πρακτικών συμβουλών σχετικά με τη σύσταση κοινών ομάδων ερευνών και με συγκεκριμένα θέματα όπως τα τροποποιησίμα πυροβόλα όπλα.

Κύρια πορίσματα

- Χρήσιμη στήριξη της επιχειρησιακής συνεργασίας από την πλατφόρμα EMPACT για τα πυροβόλα όπλα.
- Υψηλό ποσοστό ενδιαφέροντος και συμμετοχής των εταίρων των Δυτικών Βαλκανίων στην κατάρτιση που παρέχεται από τον CEPOL και τη SEESAC.
- Απουσία επαρκών στοιχείων για απτά αποτελέσματα. Ανεπαρκής γνώση σχετικά με την υποστήριξη που παρέχεται από την EMPACT ή από άλλα εργαλεία της ΕΕ.
- Οι ανταλλαγές πληροφοριών μεταξύ της Ευρώπης και των δυτικών χωρών δεν

³⁶ Πηγή: Ευρώπη.

³⁷ Πηγή: CEPOL.

3.5. Συνέπεια

Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή προσπάθησε να διασφαλίσει ότι οι δράσεις όλων των ενδιαφερόμενων μερών είναι συμπληρωματικές. Με τον τρόπο αυτό θα μειωθεί ο κίνδυνος αλληλεπικάλυψης και θα βελτιωθεί η συνεργασία στις έρευνες για διασυνοριακά εγκλήματα, σύμφωνα με τα συμπεράσματα του Συμβουλίου της 13ης Δεκεμβρίου 2016.³⁸ Η διακίνηση πυροβόλων όπλων συμπεριλήφθηκε επίσης στο κοινό σχέδιο δράσης για την καταπολέμηση της τρομοκρατίας στα Δυτικά Βαλκάνια της 5ης Οκτωβρίου 2018.³⁹ Η πλατφόρμα για τα πυροβόλα όπλα και οι δραστηριότητες της Υπηρεσίας Διεκπεραίωσης συμπεριλήφθηκαν επίσης στο πλαίσιο της προσέγγισης της ολοκληρωμένης διακυβέρνησης εσωτερικής ασφάλειας (IISG) για τα Δυτικά Βαλκάνια που διαθέτει τρεις πυλώνες: καταπολέμηση της τρομοκρατίας, καταπολέμηση του σοβαρού και οργανωμένου εγκλήματος και ασφάλεια των συνόρων.⁴⁰

Το συντονιστικό όργανο της IISG αναγνώρισε τον ρόλο της Υπηρεσίας Διεκπεραίωσης στη διευκόλυνση του συντονισμού των δραστηριοτήτων ελέγχου των εξοπλισμών και καταπολέμησης της παράνομης διακίνησης πυροβόλων όπλων. Τούτο θα διασφαλίσει τη συνέπεια με άλλες ροές εργασίας και ομάδες εμπειρογνομόνων.

Η συνεργασία μεταξύ της ΕΕ και της περιοχής της Νοτιοανατολικής Ευρώπης παραμένει δυσχερής λόγω της ύπαρξης πολλών ενδιαφερομένων, οι οποίοι δεν συντονίζονται πάντοτε. Στην περιοχή δραστηριοποιούνται επίσης διάφορες χώρες και διεθνείς οργανισμοί όπως η Επιθεώρηση Φορητών Όπλων, το Κέντρο επιβολής του νόμου στη Νοτιοανατολική Ευρώπη, ο Οργανισμός του Βορειοατλαντικού Συμφώνου (NATO), το Γραφείο των Ηνωμένων Εθνών για τον Έλεγχο των Ναρκωτικών και την Πρόληψη του Εγκλήματος (UNODC) ή ο Οργανισμός για την Ασφάλεια και τη Συνεργασία στην Ευρώπη (ΟΑΣΕ). Ωστόσο, δεν υπάρχει σαφής συντονισμός των δραστηριοτήτων των εν λόγω ομάδων με την Υπηρεσία Διεκπεραίωσης, την πλατφόρμα για τα πυροβόλα όπλα και την ολοκληρωμένη διακυβέρνηση εσωτερικής ασφάλειας.

Πολλοί ενδιαφερόμενοι ανέφεραν την περιττή αλληλεπικάλυψη των συνεδριάσεων, όπου οι ίδιοι συμμετέχοντες επαναλαμβάνουν τις ίδιες συζητήσεις. Αντίστροφα, λόγω της έλλειψης εσωτερικού συντονισμού και ανταλλαγής πληροφοριών, οι εκπρόσωποι χωρών συχνά παρευρίσκονται σε διαφορετικές συνεδριάσεις χωρίς προηγούμενη γνώση παρόμοιων συζητήσεων ή παρουσιάσεων που έχουν ήδη πραγματοποιηθεί σε παρόμοιες μορφές.

Διάφορα κανάλια χρηματοδότησης (όπως ο μηχανισμός προενταξιακής βοήθειας, συμπεριλαμβανομένης της υπηρεσίας ανταλλαγής πληροφοριών σε θέματα τεχνικής βοήθειας (TAIEX), το ταμείο εσωτερικής ασφάλειας) δημιούργησαν αρχικά ασυνέπειες και έλλειψη συντονισμού. Ωστόσο, τα εν λόγω ζητήματα αντιμετωπίστηκαν και επιλύθηκαν με τη βοήθεια της Επιτροπής. Ένα από τα εναπομείναντα προβλήματα συνίσταται στο ότι η κοινή χρηματοδότηση της εξωτερικής πολιτικής και της πολιτικής ασφάλειας χορηγείται μερικές φορές χωρίς συνολική επισκόπηση άλλων παρόμοιων δραστηριοτήτων στην περιοχή.

Τέλος, διασφαλίστηκε η συνέπεια μεταξύ του σχεδίου δράσης και του περιφερειακού χάρτη πορείας. Η Επιτροπή, η πλατφόρμα για τα πυροβόλα όπλα, η Ευρωπόλ και η Υπηρεσία

³⁸ Έγγραφο 15536/16 του Συμβουλίου.

³⁹ https://ec.europa.eu/home-affairs/sites/homeaffairs/files/news/docs/20181005_joint-action-plan-counter-terrorism-western-balkans.pdf · βλ. στόχο 5.

⁴⁰ <https://wb-iisg.com/>

Διεκπεραίωσης συνεργάστηκαν στενά για τη διαμόρφωση της εκτίμησης των αναγκών του περιφερειακού χάρτη πορείας και τον καθορισμό στόχων.

Κύρια πορίσματα

- συνέπεια με άλλες γενικότερες στρατηγικές, συμπεριλαμβανομένης της στρατηγικής της ΕΕ για τα φορητά όπλα και τον ελαφρό οπλισμό και τον περιφερειακό χάρτη πορείας.
- διασφαλίστηκε στενός συντονισμός με τις νομοθετικές εξελίξεις εντός της ΕΕ σχετικά με τον έλεγχο των πυροβόλων όπλων, ώστε να εξασφαλιστεί η προσέγγιση της νομοθεσίας των Δυτικών Βαλκανίων με τα πρότυπα της ΕΕ· η συνέπεια διασφαλίστηκε με διεθνή μέσα.
- περιορισμένη συνοχή μεταξύ των δραστηριοτήτων διαφόρων ενδιαφερομένων· πολλές επικαλύψεις· έλλειψη ολοκληρωμένης δομής διεύθυνσης στη διοργάνωση

4. ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ

Οι εταίροι της ΕΕ και των Δυτικών Βαλκανίων αντιμετωπίζουν κοινές προκλήσεις.

Η προστιθέμενη αξία του σχεδίου δράσης ήταν περισσότερο ορατή στη βελτίωση της δικτύωσης, στην ανταλλαγή πληροφοριών και στη δημιουργία της βάσης της μελλοντικής συνεργασίας.

Ωστόσο, η αξιολόγηση του σχεδίου δράσης δείχνει ότι πολλές προγραμματισμένες δράσεις δεν έχουν εφαρμοστεί ακόμη πλήρως, γεγονός που περιορίζει την αποτελεσματικότητα του σχεδίου δράσης. Τούτο ισχύει ιδίως στην περίπτωση της δημιουργίας σημείων επαφής για τα πυροβόλα όπλα, τα οποία είναι απαραίτητα για τ κατάλληλες στρατηγικές επιβολής, τον συντονισμό, τη συλλογή πληροφοριών και τις ανταλλαγές πληροφοριών τόσο σε εθνικό όσο και σε ευρωπαϊκό επίπεδο. Επίσης, δεν υπάρχει εναρμονισμένη συλλογή δεδομένων σχετικά με τις κατασχέσεις πυροβόλων όπλων, η οποία θα επέτρεπε την εφαρμογή μιας τεκμηριωμένης πολιτικής και την ορθή και αξιόπιστη εκτίμηση των τάσεων διακίνησης. Ομοίως, τα ενδιαφερόμενα μέρη δεν ανέπτυξαν ένα τυποποιημένο μορφότυπο υποβολής εκθέσεων για την ανταλλαγή πληροφοριών, όπως προβλέπεται στο σχέδιο δράσης.

Από την αξιολόγηση προκύπτει επίσης ότι η αποτελεσματικότητα του σχεδίου δράσης θα μπορούσε να βελτιωθεί. Για παράδειγμα, προκειμένου οι κοινές συνεδριάσεις να επιτύχουν απτά αποτελέσματα, θα μπορούσαν να επωφεληθούν από σαφείς οδηγίες προς τους συμμετέχοντες, οι οποίοι θα πρέπει να είναι εξουσιοδοτημένοι να διατυπώσουν θέση ή να παράσχουν στοιχεία σχετικά με πιθανά παραδοτέα. Πολλοί ενδιαφερόμενοι θεώρησαν ότι οι δραστηριότητες κατάρτισης θα μπορούσαν να καταστούν πιο αποτελεσματικές εστιάζοντας σε συγκεκριμένες πρακτικές υποθέσεις, στην καθιέρωση κοινών ερευνών και σε συγκεκριμένα ζητήματα όπως τα τροποποιήσιμα πυροβόλα όπλα.

Όσον αφορά το γεωγραφικό πεδίο δράσης, οι δραστηριότητες εστιάζουν στα Δυτικά Βαλκάνια, αλλά οι μελλοντικές προκλήσεις ενδέχεται να δικαιολογούν την αποτελεσματική κάλυψη ολόκληρης της Νοτιοανατολικής Ευρώπης, συμπεριλαμβανομένης της Δημοκρατίας της Μολδαβίας και της Ουκρανίας, προκειμένου να αναπτυχθούν διαχρονικές λύσεις στην Ανατολική Γειτονία της ΕΕ.

Τα κράτη μέλη και οι εταίροι των Δυτικών Βαλκανίων θα πρέπει στο εξής να μετατρέψουν τις πολιτικές τους δεσμεύσεις σε επιχειρησιακές προτεραιότητες και παραδοτέα. Απαιτείται στενότερος συντονισμός μεταξύ των κρατών μελών, των εταίρων των Δυτικών Βαλκανίων,

των οργανισμών της ΕΕ και των διεθνών οργανισμών προκειμένου να επιτευχθούν καλύτερα και πιο απτά αποτελέσματα στην από κοινού καταπολέμηση της διακίνησης πυροβόλων όπλων. Στο συγκεκριμένο πλαίσιο, ο περιφερειακός χάρτης πορείας παρουσιάζει μια συνολική εκτίμηση των αναγκών μιας μελλοντικής πολιτικής στην περιοχή. Θα μπορούσε να συμπληρωθεί από επιχειρησιακούς στόχους ανά χώρα, πιο λεπτομερείς δείκτες επιδόσεων και σαφή δομή διεύθυνσης και δημοσιονομική δομή. Η Επιτροπή είναι διατεθειμένη να στηρίζει τα κράτη μέλη, τους εταίρους των Δυτικών Βαλκανίων, τους οργανισμούς της ΕΕ και τους διεθνείς οργανισμούς στην αντιμετώπιση των εν λόγω προκλήσεων. Οι διάφοροι ενδιαφερόμενοι που έλαβαν μέρος στη διαβούλευση εξέφρασαν την ανάγκη κατάρτισης σχεδίου δράσης. Συνολικά, η αξιολόγηση του εν λόγω σχεδίου δράσης θα πρέπει να ληφθεί υπόψη προκειμένου να διασφαλιστεί η συνεχής συνεργασία στον τομέα αυτό στο μέλλον.